

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

VIII. évfolyam, 10. szám

Ára : 1 lej

2007. OKTÓBER

Október 6.

Ez a dátum ma már az erdélyi magyarság körében sem szorul magyarázatra. A százötvennyolc évvel ezelőtt történt eseményt taníthatjuk iskoláinkban, s a tizenhárom vértanúnak a képe benne van a tankönyvekben is. Mégis mintha nem akarnánk emlékezni rájuk...

Az esemény szálai, amelyek ma szomorú emlékezésre adnak okot, az 1848-49-es szabadságharc elbukásához vezetnek vissza. Miután a világosi vár omladozó falai alatt, a szőlősi mezőn 1849. augusztus 13-án Görgey Artúr megfáradt hada lerakta a fegyvert az orosz csapatok előtt, az osztrákok részéről kezdetét vette a megtorlás. A császári haditörvényszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét. A fogságuk alatt, bár tudták jól, mire számíthatnak, nyílt tekintettel néztek szembe a szomorú jövővel. Sokáig bíztak abban, hogy a győztesek méltányosan ítélik meg esküjük és tiszta lelkiismeretük diktálta tetteiket. Levelek, naplórészletek bizonyítják ezt. Egészen az ítélet kihirdetésének órájáig reménykedtek. Amikor pedig eljött a végső óra, olyan büszkén fogadták a halálos ítéletet, mintha csupa dicséretet olvastak volna fel előttük.

Először, 1849. október 6-án hajnalán, I. Ferenc József osztrák császár parancsára, az aradi vár egyik sáncában "por és golyó által" Kiss Ernő honvédtábornokot, Desseffy Arisztid honvédtábornokot, Schweidel József honvédtábornokot és Lázár Vilmos honvédezredest végezték ki.

Kevés idő elteltével bitón oltották ki Poeltenberg Ernő, Török Ignác, Lahner György, Knezić Károly, Nagysándor József, gróf Leiningen-Westerburg Károly, Aulich Lajos, Damjanich János és gróf Vécsey Károly honvédtábornokok életét. Méltósággal vállalt halálukkal mind a tizenhármán a nemzet vértanúivá váltak.

Mihály János

Október 23.

Rian a föld, a falak dőlnek,
Kék harsonákkal zeng az ég.
S barlangjából a dohos kőnek
Az ember újra fényre lép.

Fonnyadt testünket záporozza,
Sápadt arcunkra hull a nap,
S szédülten, szinte tántorogva,
Szabadság, szívjuk sugarad.

Sötétből tárul ki a szívünk:
Nyíló virág a föld felett.
A szolgaságból fényt derítünk,
Fegyver nélkül is győztesek.

Tollas Tibor

"Ne fordulj el..."

Mit mondhatnék? Inkább elfordultam. Mindeddig. Biztos nem egyedül vagyok ezzel - ám lehet, hogy olesó vigasz. Elfordulunk, vagy, hogy még emberibbek legyünk, megbámulunk mindent, ami nem megszokott, nem elfogadott, nem "standard". Pedig mennyi minden van a normálisnak vélt kis világunkon kívül, ami érdekes, és igazán emberi!

Közel egy évvel ezelőtt szólítottak meg egy programmal kapcsolatosan, aminek a célja nem egészen volt világos az első pillanatban. Közölték, hogy sérült emberekről van szó, nekik, velük kellene tartani bizonyos foglalkozásokat. Őszintén, kicsit beijedtem. Én, sérültek között...?!

Aztán eljött az első Órangyal, aztán a második, majd a múlt szombaton az utolsó ebben az esztendőben. Legutóbb emlékezéssel egybekötött pityókabál volt meghirdetve községünkben, ebből talán jobban sikerült az emlékezés része, hisz, aki először jött el a rendezvényre, az is képet kaphatott az elmúlt egy év órangyalos tevékenységeiről, ám bálozni nem igazán maradt idő.

Ahogy szaporodtak az élmények, úgy múlt el bennem az a szorító érzés, ami első órangyalokodásomra nem volt túl jó hatással. Megértettem, hogy a megszólított sérültek nem azért jönnek, hogy kiszolgáljuk, hogy éppen csak rájuk figyeljünk, hanem a lényeg, mint mindenkinek, nekik is ugyanaz: együtt lenni.

Hisz az órangyal nem az az angyal, akit csak karácsonykor várunk, és elhalmoz minket ajándékkal, hanem valaki, aki szerényen nap mint nap a hátunk mögött van, akinek nem vesszük észre a jelenlétét, de érezzük a hiányát...

Jegyzőkönyv

a 2007. szeptember 25-én tartott tanácsgyűlésről

A gyűlésen jelen van 12 testületi tag, a gyűlés napirendi pontjait Molnár Juliánna gyűlésvezető elnök ismertette az alábbiak szerint:

- határozatjavaslat a 2007-es évi forgóalap felhasználásának módosításáról,
- határozatjavaslat a 2007-es évi költségvetés módosításáról.

- határozatjavaslat a 2007-es évi falunapi költségek pénzelésének (finanszírozásának) jóváhagyására vonatkozóan,
- kérések és más problémák, javaslatok megvitatása.

A napirendi pontok elfogadása után sor került azok ismertetésére és megvitatására.

1.) Az első napirendi pont keretén belül a polgármester ismerteti az előterjesztést és a határozatjavaslatot, amely értelmében szükséges a költségvetési forgóalap felhasználásának módosítása: az 5/2007- es számú határozattal jóváhagyódott az előző évek költségvetéséből származó forgóalap felhasználása, és ezen kell módosítást eszközölni az alábbiak szerint: a fődíszsajmlást megelőző munkálatokra vonatkozó pályázatnál az önrészként szükséges hozzájárulásnál nem volt szükség a betervezett teljes összegre, a fennmaradt összeg átcsoportosítódik a szociális konyha feletti vendégház kialakítására. Úgyszintén a rendelő javítására betervezett összegből is szükséges, hogy átirányítódjon a fenti munkálatok finanszírozására, mert az oda betervezett összeg nem fedi a költségeket, valamint a bank által számolt kamattal növekedett az év elején megállapított forgóalap összege, és ezzel az összeggel is módosítani kell. A javaslat szavazat alá boesátódott, és a testületi tagok egyetértettek. 12 igen szavazattal megszavazták a fent említett határozatjavaslatot.

2.) A második napirendi pont keretén belül a könyvelő ismerteti a határozattervezetet a 2007- es évi költségvetés módosítására vonatkozóan.

A költségvetés kiigazítására a jövedelmi adóból községünknek 139.000 lejt osztottak le, a fenti összeget költség részen, kiadási részen a következőkre javasoljuk: az iskolánál játszóház kialakítása - pályázati önrészre, vendégház kialakítása, ember-egészségügyi rendelő javítása, ingatlan vásárlása, a község kanalizálása - pályázati önrész fedezése, falunapi költségek fedezése, községi utak karbantartása, javítása.

A javaslat megvitatás után szavazat alá boesátódott, és 10 igen szavazattal és 2 tartózkodó szavazattal megszavazódott.

3.) A harmadik napirendi pont keretén belül a polgármester ismerteti az előterjesztést és a határozatjavaslatot a 2007- es évi falunapi költségek pénzelésének jóváhagyására vonatkozóan.

Részletesen felsorolja, ismerteti a költségeket. Az előterjesztés alapos megvitatása és véleménynyilvánítások után a testületi tagok megszavazták a falunapi költségek pénzelését, finanszírozását 11 igen és 1 tartózkodó szavazattal.

4.) A negyedik napirendi pont keretén belül az alábbi problémák vitatódta meg:

- Pál Károly ügynök egy rövid ismertetőt tartott a kötelező magánnyugdíjjal kapcsolatosan.
- Megvitatódott Lázár Sándor, a Lázár Travel cég adminisztrátorának kérése, amelyben bérbe kér egy 50 m² területet a központi üzlet mögött, mellékhelyiség építésére.

A kérdés hosszas vitát váltott ki, különböző vélemények voltak kinyilvánítva, és a jelen levő testületi tagok elvi beleegezésüket adták (10 igen szavattal és 1 tartózkodó szavazattal) azzal a feltétellel, hogy a helyszínen megnéződik és felmérődik az összterület, és az után döntődjön el, hogy mekkora szabad terület van, amelyet haszonbérbe vagy bérbe lehet adni.

- A polgármester ismerteti az alábbiakat:
- Az ember-egészségügyi rendelő javításával egyidőben történe a fogászati rendelő felszerelése is. Domaszék testvértelépülésről már kaptunk valamennyi fogászati felszerelést, a szentkeresztbányai fogorvos hajlandó segíteni a fogászati rendelő működésbe helyezéséhez szükséges eljárásokban, és, ha sikerül működésbe helyezni, akkor vállalná, hogy rendelne is itt.

- A székelyudvarhelyi AVE cég szemétszállítás és -tárolás kapcsán kereste fel a hivatalt, Udvarhely és környékének a szemétszállítását és -tárolását szeretné felvállalni.

- A csatornázás (kanalizálás) és a derítőállomás kialakítására vonatkozó pályázat pozitívan volt elbírálva, és következik a szerződés megkötése. Már ebben az évben be kell fejezni a tervezési munkálatokat, illetve indítványozni kell az erre vonatkozó jóváhagyásokat.

- A földtörvénnyel kapcsolatos Balogh Karola ügy tárgyalása október 4-re van kitűzve a csikszeredai törvényszéken.

- A pösfalusi iskolánál helyszínelés után felmérődött, hogy milyen munkálatokat kell elvégezni: a tetőt teljesen újra kell készíteni, a csatornarendszert is, szigetelést és más munkálatokat is, valamint előzetesen szükséges lenne a fenti munkálatokra tervet is készíteni.

- A Lövéteről készült képkiallítás Magyarországon a testvértelépüléseken, Maglódon, Budakalászon volt kiállítva, most Domaszéken van, majd Röszkén és Mórahalmon is kiállítódik.

- Lövétei Kiáltó újság működtetését átvette az egyesület.

- A polgármester megköszönte fizikai és szellemi támogatásukat, illetve anyagi vagy erkölcsi hozzájárulásukat mindazon testületi tagoknak, valamint falustársainknak, akik a falunapi rendezvények megszervezésében részt vállaltak, és segítettek.

- Ladó András testületi tag kérdése, hogy meg van-e engedve a magánterületen való legeltetés a mezei részen és az erdős kaszálókon. És, ha igen, ki engedte meg, mert a csorda már a mezőn jár, és a gazdáknak még van betakarítani valója.

- Mag István testületi tag kérdése az, hogy a pösfalusi iskola javítása megoldódik-e ebben az évben, és javasolja a pösfalusi váróterem teljes lebontását és egy modernebb váróterem felépítését.

A jegyző ismerteti, hogy október 1-je az idősek világnapjának van nyilvánítva, és ezen a napon rendezvényeket kellene szervezni az idősek köszöntésére. Úgyszintén ismerteti azokat a hozzájárulásokat, amelyekkel a helyi tanácsok javíthatják az idősek életszínvonalát. Több téma nem lévén a gyűlés munkálatait bezárták.

Lövéte, 2007. szeptember 25.

Gyűlésvezető elnök,

Jegyző,

"Istenem, Istenem, ki voltál mindenem, Könyörülj én lelkemen ..."

Őszre fordult az idő, amikor egyévi munka után a falusi embernek két nagy gondja van: a termény betakarítása és a téli tüzelőfa beszerzése, felvágása. Érdekes az átmenet, hiszen a jóisten által öltöztetett virágos erdők, mezők lassan átváltoznak barnás-sárgás színekre, és virágjaink közül csak azok maradnak, amelyeket a hitükben erős édesanyaink, asszonyaink arra a napra óvnak, amikor elhunyt hozzátartozóinkról emlékezünk meg. Ez a nap november 1., amely mindenszentek napja, de népünk ide csatolja november 2-át is, halottak napját. És ezen a napon, ha év közben gyéribben volt alkalmunk a temetőt látogatni, aki teheti, indul a temető felé. Sokszor kifejezték papjaink a prédikációban, hogy valójában két Lövete van, az élők és a holtak Lövétéje. Ha egy kicsit elgondolkodunk a temető szó értelmén, akkor olyan fogalmakhoz jutunk, mint: elhunytaink nyugvóhelye, néma csendes temető, földi életünk utolsó állomása, holtak birodalma, és még lehetne sorolni a jelzőket. De egy biztos, a temető szent hely, és ezért Isten és az elhunytaink iránti tiszteletből viselkedésünknek is buzgónak kell lennie. A külsőségek mellett legfontosabb a halottainkért elmondott imádság, szentmise hallgatása, a szentáldozásnak kell ezen a napon életünk céljának lennie. Elhunyt hozzátartozója pedig minden élő embernek van. Ha az ember az év napjából rászán egy kis időt bármikor, hogy csendben elidőzzön a temetőben, és felkeressen-megkeressen olyan sírokat is, amelyekhez ritkábban látogatott, azt veszi észre, hogy a temető hatalmába keríti, és nem tud elszakadni. Annyiféle sírkövet, keresztfát lát, hogy még ezt is, azt is el akarja olvasni, hogy ki nyugszik a sírhant alatt. Ha így elidőzünk temetőinkben, észrevesszük, hogy a szabványos nagy fakereszt mellett mennyi vékonyabb, kisebb keresztfa is van, amely, ha olvashatatlan is, de jelzi, hogy itten fiatal vagy gyermek teste nyugszik. És ha csak egy kicsi korhadozó keresztfa van is, az is jelzi, hogy én is közületek való voltam, én is élni akartam, de a halál korán elragadott közületek. Ezen a napon mindenki feldíszíti a sírokat, megtelnek azok nemcsak virágokkal, hanem gyertyákkal is, ezt a napot a tisztelet, a kegyelet övezi. Nagyon gyönyörűen néz ki a temető ezen a napon. Gondolom, sokan visszaemlékszünk gyermekkorunkra, amikor édesanyaink rendbe tették a sírokat, és akkor mi gyermekek szedtünk olyan fehér bogycákat, amelynek jégvirág a neve. És mi is ezzel próbáltuk szebbé tenni a sírokat, kirakva belőlük egy keresztet, egy rózsafüzért, egy szívet.

Régen ezen a napon a székely ember nem fogta be a szekérbe az állatait, hanem meglátogatta elhunytainak sírját. Ezt a vallásos lelkületet nemzedékről nem-

zedékre örököltük, de nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a mindennapi nehézségek között papjaink voltak azok, akik vasárnapról vasárnapra belénk csöpögtették, hogy: ember, élj a hited szerint, amely azt mondja: tiszteld az élőket, de ne felejsd el a holtakat. A lövétei temetőben is vannak papok eltemetve, van, aki lövétei születésű, van, akit itt temettek el, mert a falu papja volt.

Néhány sírköfeliratot én is lejegyeztem, és, ha elmegyünk mellettük, gondoljunk rájuk kegyelettel:

"Lakatos Gáspár 1885-1934; E hitközség plébánosa volt 8 évig." (a sírkövön jelképnek egy kehely van) - sírja a búcsús keresztfa mellett van a felszegi temetőben.

Török Ferenc 1870-1949

Tókos János 1908-1968

Fazakas István 1891-1963, aki 28 évet a Gyimesekben volt plébános, majd Fenyéden plébános élete végéig. Fazakas papnak volt egy testvére, Imre, aki ugyancsak papnak készült, de sajnos korán meghalt.

Fazakas Imre 1898-1917

Megemlékezésünk csak úgy teljes, ha emlékeztünkbe idézzük Boros pap bácsi szülőfaluja iránti ragaszkodását, György Ignác plébános egyszerű tekintetét, Gergő pap bácsi jóságos arcát, de nem feledjük Albert atya alázatosságát sem.

Aztán olyan sírok is vannak, akiknek csak az emlékü van itt, mert testük sajnos a háborúk alatt idegenben, ismeretlen helyen van eltemetve. Egy ilyen sírkő van a felszegi temető búcsús keresztfája mellett, amelynek díszítése egy puská és egy kard:

"Bugja Antal 1914-18

Kardom ide tűzték e szoborra.

Testemet a Kárpátok vérpadjára."

Látogassuk temetőinket minél többet, hiszen azzal tudjuk kifejezni tiszteletünket őseink iránt, ha nem csak éltükben, hanem haláluk után sem feledkezünk meg róluk. Ezelőtt nyáron, ha erdőre mentek kaszálni, takarni, hazafelé jövet szedtek egy csokor erdei virágot, és nem sajnálták fáradtan azt a néhány percet, és tisztelettel helyezték elhunytaink sírhalmára. Ez a nap legyen a tisztelet, a gyász, az imádság napja, kérjük a jó Istent, a megholtaknak adjon örök nyugalmat, de rólunk se feledkezzen meg, ha majd eljön a számadás órája, vegyen kegyelmébe minket is, és ne ítéljen meg emberi gyarlóságaink miatt.

" Ha elkéssel, mi lesz veled, hogy mented meg a lelkedet,

Bezárul a kegyelmi út, lelked örök halálra jut.

Ma még lehet, ma még szabad,

Borulj le a kereszt alatt."

Ötéves a Tájház

Öt évvel ezelőtt avattuk fel falunk tájházát, amely azóta számos rendezvénynek adott otthont. Volt itt történelmi vetélkedő, könyvbemutató, főzőverseny, lakodalmas ház és legutóbb Órangyal találkozó. A tájház gyűjteménye is az évek során tovább szaporodott annak köszönhetően, hogy nem mindegyik falustársunk adta el pénzért a felmenőitől megörökölt régiségeket, hanem a tájháznak adományozta. Köszönjük minden eddigi adományozónak ezt a hozzáállást, s reméljük, hogy még lesznek követők...

Jelenleg a tájházban napi rendszerességgel oktatás is folyik. Fazakas Ágnes

népi mester, a gyermekek Ági nénije mintegy harminc gyermeket tanít a szövés mesterségének alapfogásaira. Ugyanakkor a gyermekek a lövétei népviselet egyes darabjainak szabásmintáját is elsajátítják. Reméljük, a gyermekek rendszeres tájházba járása meghozza a későbbiekben a gyümölcsét. Ha mindenkiből nem is válik megrögzött hagyományörző, legalább megtanulják becsülni azt a hagyatékot, amelyet nagyapáik hagytak rájuk.

Öt éve avattuk fel a tájházat, s, amint az a fentiekből is látszik, azóta - ha csak apró lépésekben is - előre araszolgatunk.

Ideje volna azonban egyet-kettőt nagyobbabtni lépni, hisz a tájház az az épület, amelyet a templomunk után a legtöbben keresnek föl a falunkba látogató turisták közül. Jó lenne például, ha megtörténne az épület külső felújítása, és az udvaron egy régi csűr is elférne. Ide be lehetne állítani azt a szekert, amit a tavaly Bálint Józsi bácsitól vásároltunk, és még sok minden mást. Reméljük, hogy a tájház tulajdonos Polgármesteri Hivatal, mint eddig is, támogatni fog, hogy mindez a közeljövőben megvalósulhasson.

A tájház környékéről pedig csak annyit, hogy bízunk benne, mihamarabb megszűnik a "sántier" mellette, s az ide szemetelők vagy más dolgukat végzők megtalálják a számukra és mindenki számára alkalmasabb helyet.

Végezetül egy bejegyzés a tájház vendégbökönyvéből: "Édesapám szülőfalujában mindig nagy örömmel jövünk Haza. Nagyon szeretünk itt lenni és a tájház is nagyon tetszett, hangulatos és sok mindent megtanultunk az elődeink mindennapjairól. Köszönjük szépen! 2007. augusztus 14. Orbán Anna (Orbán István leánya) és a másik lányának a fia feleségével együtt."

Mihály János

Tűzvédelem

A hideg időszak megérkezésével elkezdődtek a tüzelések, fűtések az intézményekben és a lakóházakban.

A tüzesetek megelőzése, elkerülése érdekében a helyi önkéntes tűzoltócsoporthoz nevében a következőkre hívnám fel a lakosság figyelmét:

- A kéményeket kötelezően seperjék vagy takarítsák ki! Főleg a régi házaknál jelent tüzveszélyt, ha nincs rendesen kiépítve a kéményrendszer. Kötelezően a tetőzeten kívülre kell kivezetni a kéményt, kályhacsövet.

- Szakemberekkel ellenőriztessék a lakásokban, de főleg a melléképületekben, fűsszinekben ideiglenesen felszerelt villanyvezetékeket!

- Mindenki tartsa be a minimális tűzvédelmi, megelőzési szabályokat!

- Az intézményekben és kereskedelmi egységekben kötelező a tűzoltópalack, a tűzvédelmi felkészítőket nyilvántartó könyvecske, valamint a kiürítési terv.

- A helyi tűzoltócsoporthoz tagjai ellenőrzéseket fognak végezni a tűzveszélyes pontok feltérképezése érdekében. Kérjük, támogassák munkájukban, hisz mindenki érdeke, hogy lecsökkentsük a tűzveszélyt a környezetünkben!

TŰZ VAGY KATASZTRÓFA ESETÉN HÍVJA A 112-es SÜRGŐSSÉGI SZÁMOT!!!

Köszönjük!

Györgylőrincz Ernő

Néhány jó tanács, hogy a gyereket ne érje baleset

Legtöbb baleset a lakásban történik, és áldozataik több mint fele öt év alatti gyerek. A balesetek jórészt megelőzhetők, ha otthonunkat baleset-veszélyességi szempontból alaposan végigvizsgáljuk, szükség esetén átrendezzük, és a gyerekeknek megtanítjuk, hogy miként vigyázzon. Tanítsuk a gyereket már kiskortól kezdve vigyázni magára úgy, hogy felhívjuk a figyelmét a veszélyes dolgokra!

- Soha ne hagyjuk a gyereket hosszabb ideig egyedül! Bármilyen sok is a dolgunk, mindig ellenőrizzük, hol van a gyerek, és mit csinál!
- Ellenőrizzük az összes villanyzsínort! A repedt, hasadozott kábelek balesetveszélyesek, azonnal ki kell cserélni!
- Ha orvosságot adunk a gyerekeknek, mindig gondosan ellenőrizzük a használati utasításból, hogy helyes adagot mértünk-e ki! A gyógyszereket mindig zárjuk el!
- Minden emeleti ablakra szereltesünk biztonságos zárat! Az ablak alatt ne legyen bútor, mert a gyerek felmászhat rajta az ablakig, és megpróbálja kinyitni!
- Ha a lakás padlózata sima csempe vagy parketta, olyan tisztítószert használjunk, amittől nem csúszik a padló!
- A konnektorokon legyen biztonsági dugasz!
- A tüzhelyen az edények fogóját fordítsuk mindig befelé, hogy a gyermek ne tudja az edényt lerántani!
- Minden olyan szekrényre vagy fiókra, amiben veszélyes dolgokat tartunk, szereltesünk biztonsági zárat!
- Forró folyadékot ne hagyjunk a gyermek közelében! Egy esése kávéval is leforrázhatja magát.
- Éles késeket, villákat, szerszámokat zárjuk el a gyermek elől!
- Sose hagyjunk semmit a kredenclap széléhez közel! Toljunk mindent a falhoz!
- Ne használjunk asztalterítőt, ha tipegő gyerek van a házban!
- A kozmetikai szereket, különösképpen az aeroszolos készítményeket ne érje el a gyerek!
- A kádban legyen csúszásgátló gumiszőnyeg!
- A törékeny tárgyakat ne érhesse el a gyerek!
- Ne tartsunk mérgező szobanövényt!
- Ne hagyjunk forró italt, alkoholt, cigarettát, gyufát, öngyújtót olyan helyen, ahol a gyerek hozzáférhet!
- Dohányasztalon ne tartsunk nehéz tárgyakat!
- A televíziót úgy helyezzük el, hogy ne lehessen a hátuljához érni!
- A lépcsőket vonjuk be szőnyeggel, hogy így is csökkentjük az esés veszélyét!
- Ha a lakásban lépcső van, ellenőrizzük, hogy a korlát rúdjai elég közel vannak-e egymáshoz: nehogy a gyerek feje közéjük szorulhasson, vagy a kisgyerek köztük kipottyanhasson.
- A lépcső tetejére és aljára szereljük lépcsőkaput, nehogy a gyerek felmászhasson vagy legurulhasson!
- Ügyeljünk arra, hogy a bejárati ajtó jól záródjon, különben a gyerek kinyithatja és kiszökik az utcára.

- Nem lehet eléggé hangsúlyozni a bukósisak kiemelt szerepét a fejsérülés megelőzésében. Sajnos itt nálunk nem használnak a gyerekek bukósisakokat biciklizés közben. Az egyik legveszélyesebb sérülési forma, ami gyerekünket érheti, a fejet érintő erős ütés. A gyermekkori traumák 85 %-a koponyasérüléssel jár. Éppen ezért akkor is adjunk gyerekeinkre bukósisakot, ha csak rövid időre és a közelbe megy biciklizni, motorozni vagy rollerezni.

- Ha a gyerek futkos, sportol, játszik, ne adjunk a szájába cukorkát, rágógumit és efféle élelmiszert, mert egy váratlan pillanatban félrenyelik. Ritkán, de sajnos előfordul, hogy az ilyen esetek légúti elzáródással, fulladással járnak.

- Szinte elkerülhetetlen, hogy a szabadtéri játékoknál ne történjen kisebb-nagyobb gyerekbaleset. Fontos tudni, hogy a fáról, kerítésről, csúszdáról, mászókaról, tehát magasból esett gyerekekkel akkor teszünk jót, ha nem mozgatjuk a mentők megérkezéséig. Az ilyen jellegű baleseteknél gondolni kell a gerincsérülés eshetőségére - ezért többet árthatunk, ha a sérültet felveszük, mozgatjuk.

- Nagyon veszélyes a nyitott ablak is, a felügyelet nélkül hagyott gyermek könnyen kieshet a szellőztetés céljából nyitva hagyott ablakon.

Miklós Emilia

Még egyszer Nagyszeben

Örültem, hogy újból meglátogathatom a kultúra európai fővárosát szeptember 9-én, az ökumenikus rendezvények zárónapján is. A résztvevők tarka seregében (németek, franciák, olaszok stb.) jól éreztük magunkat. Eljöttek Európából a harmadik Ökumenikus Világtalálkozóra, és felemelő élményeket éltek meg. Láttam könnyes arcokat is az óriássátorban, ahol a soknyelvű istentisztelet zajlott. Keleti és nyugati egyházak képviseltették magukat. Megyénkből is sok csíki és gyergyói székelyruhás résztvevő volt (kár, hogy vidékünkön nem), akikkel végigvonultunk a Fő utcán a Fő tér fele zászlókkal, Mária-énekeket énekelve, rendőrök kétoldali kíséretében (pedig senkinek eszé ágában sem volt belénk kötni). Csodálatos volt a rendezvény művészi oldala, a kórus, a záróműsor is a főtéren a színpadon. Mindez az ökuménia, a tolerancia jegyében.

Nagyszeben méltó maradt önmagához. Van még idő ellátogatni, hiszen a színvonalas rendezvények sorozata december 1-jén bezárul, de reméljük, továbbra is ilyen marad ez a város: vendégszerető, befogadó, mint ahogyan ezen a szép napon ezt be is bizonyította.

András Magdolna övönő

Liechtensteinban nyaraltunk

Naplórészlet: 2007. 08. 14., kedd

"Ma reggel nagy izgalommal ébredt a kis csapat. Ez lesz az a nap, amikor a felhők fölé megyünk, oda, ahol a madarak is alattunk repülnek, ahogy Klaudia nagy komolysággal megállapította. Reggeli után a magassági iszonytól szenvedők orvosságot kaptak, hogy félelem nélkül gyönyörködhessenek a ránk váró táj ámulatba ejtő szépségeiben, de ez a szokatlan gondoskodás még inkább kiváltotta a félelmet - valljuk be őszintén - mindannyiunkban. Nos, általános kíváncsiság és izgalom közepette felszálltunk a városi buszra, mellyel Vaduzig mentünk. Ott pedig átültünk a turistákat szállító hegyi járatra, amely a félelmetes szerpentínés úton percek alatt ezer méter fölé repített.

Mikor már azt hittük, hogy magasabbra már nem emelkedhetünk, akkor kellett még átülnünk két mikrobuszra, amelyek a "vakmerő" csoportot tényleg a felhők fölé szállították olyan keskeny kis utakon, hogy néha dudálniuk kellett, nehogy szembejőjön valami. De ugyan ki is járhatna az Alpok tetején?

Nem sokan tudtunk igazán örülni ennek a magasba repülésnek. Néha úgy érezhettük, mintha most ugranánk le a mélybe, de hirtelen eltűnt az iszonyatos mélység, és erdőben találtuk magunkat, a másik pillanatban újra madárként szárnyaltunk a kék magasság felé. Görcsösen, izzadt kézzel markoltuk a széket, gyomrunk is összeszorult a fenn és lenn látványától, s úgy éreztük, hogy soha nem lesz vége ennek az útnak. Ez már a szokatlan félelem és rettegés érzése volt, amit valóban kritikus percekben él át az ember. De végül mindenért kárpótolt az az elénk táruló, leírhatatlanul gyönyörű látvány, amelyet csak innen, ilyen magasból lehet igazán csodálni. Gafhitől már gyalog vágunk neki a csúcs felé vezető útnak.

Csodálatosan sütött a nap, csiripeltek a madarak, és a völgy, a hegyoldal apró, szinte mesébe illő házaival mintha képzeletünk szüleménye lett volna. Felfoghatatlan az itteni embereknek az a csodálkozás, ahogyan szemléljük a tájat, környezetet. Az Alpokban úgy éreztük, hogy egy mesének vagyunk a szereplői, hogy mindez nem lehet igaz. És ekkor Heidi jutott eszembe, hisz minden olyan, mintha ő még most is itt lenne, mintha mi is az ő világában élnénk... Elmondhatatlan! Leírhatatlan!

Ezt látni kell! Ott, a hegy tetején, ahonnan a Rajna egy kis kigyónak tűnik, a városok mellette apró kavicsonak, ott fenn, majdnem 2000 m-en, ott vagy a világ tetején!

Tele új élményekkel, látnivalóval tértünk vissza kedves kis otthonunkba, ahol este mindenki a naplójába leírhatta a gazdag napi beszámolót."

Folytatjuk...

Török Katalin

Pedagógiai lexikon

Környezetváltozás

Hagyományos meghatározás szerint környezeten (milió) mindazokat a természeti és társadalmi jelenségeket értjük, amelyek az embert körülveszik, és hatnak rá. A természeti tényezők (táj, klíma, szülőföld, lakóhely) egyesekre erősebben, másokra kevésbé hatnak. A társadalmi tényezők azonban minden esetben tartós és mély benyomást gyakorolhatnak a személyiség fejlődésére. A társadalmi tényezők között megkülönböztethetünk általános és közvetlen környezetet. Előbbin az adott társadalmi, gazdasági, politikai rendszert értjük, míg a közvetlen környezet az ember meghatározott személyi kapcsolatait jelenti otthonában, iskolájában, munkahelyén. Akadtak elméletek, amelyek mindent az öröklött, velünk született, más elméletek pedig mindent a környezet hatására kifejlődött tulajdonságokkal magyaráztak, holott önmagában egyik sem dönti el az ember fejlődését. A környezet nem tekinthető állandónak (megváltozhatatlannak), amely vagy jó, vagy rossz hatással van az emberre. A környezetnek ugyanis nemesak alakító szerepe lehet, hanem maga is változtatható, fejleszthető, mégpedig az emberi tevékenység, a társadalmi haladás eredményeképpen. A környezet nem egy esetben olyan károsodást idézhet elő a gyermek fejlődésében (pl.: feldúlt családi élet, nemtörődöm anya, erkölestelen életmódot folytató szülők stb.), amely életre szóló. A környezetváltozás csaknem minden ilyen esetben kedvezően hat a gyermek további fejlődésére.

András Magdolna óvónő

Őszutó

A csupasz fák meztelensége,
A kopár táj nesztelensége
Fenséges!

Lépteim alatt a falevelek kígyóként sziszegnek,
Hűvös fuvallatok nyomomban kutyaként lihegnek,
Büvölet!

A föld, mely mélyen keblébe rejtj virágait,
Sápadt a nap, amely elfojtja forró vágyait,
Kábulat!

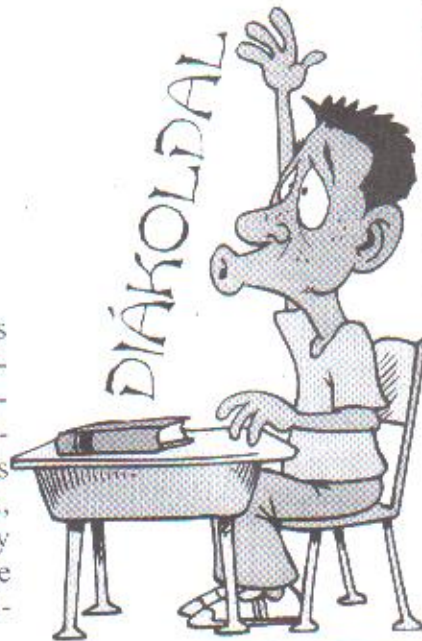
Csak az örökzöld fenyő, ki előttem pompázik,
Ágai közt csendben egy madár trillázik,
Maradt!

Bús idő kisérétében jeges télkacaj,
Tarka avarszőnyeg alatt didergő talaj,
Megérkez"tél"!

György Emőke

Tudod-e ?

Az idő lehűlésével az állatok élete is megváltozik. Azok az állatok, amelyek téli álmra készülnek, októberben még elvégzik sürgős teendőiket, pl. befejezik a gyűjtögetést. És itt egy kedves kis állatra gondolunk, aki rövid ideig alszik téli álmat, így október végéig dolgozik. Kedvence a dió, mogyoró, de a makkot is elraktározza.

Hat szó kimaradt

Az alábbi szavak, betűcsoportok hat kivételével elhelyezhetők az ábrában. A fennmaradó szavakból az alábbi vicc csattanója állítható össze:

A hibák, amelyeket az emberekben látunk, többnyire a sajátunk.

- Elnézést, tanár úr - kezdte egy diák félénken -,
nem tudtam elolvasni, amit a legutóbbi dolgozatomban a margó szélére írt

- ...

Kétbetűsek: AI, AK, AL, AZ, DÓ, EE, KÉ, LÁ, MR, NA, RÉ, TT, VÉ, VÖ, ZÁ.

Hárombetűsek: ALT, APA, AZT, ÉSZ, IDE, IRJ, ISE, KAR, ODA, TOK, ÖLZ

Négybetűsek: ALAP, BAAL, ELIT, HOGY, INAS, LAKI, RÉSZ, SZIA, UTCA

Ötbetűsek: ELTÉP, ÍRTAM, MÁRIS, OLDAL, OLVAD, OPIUM, TANÍT

Hatbetűsek: ALVADT, CSAKIS, ÍRÁSOD, LAKOMA, LETTÉL, NÁNDOR, TETTRE, TÍMARI

Hétbetűs: AKARTAM

Nyolcbetűs: VIETNAMEI

Tizenhárom betűsek:

OLVASHATATLAN,
OLVASHATÓBBAN

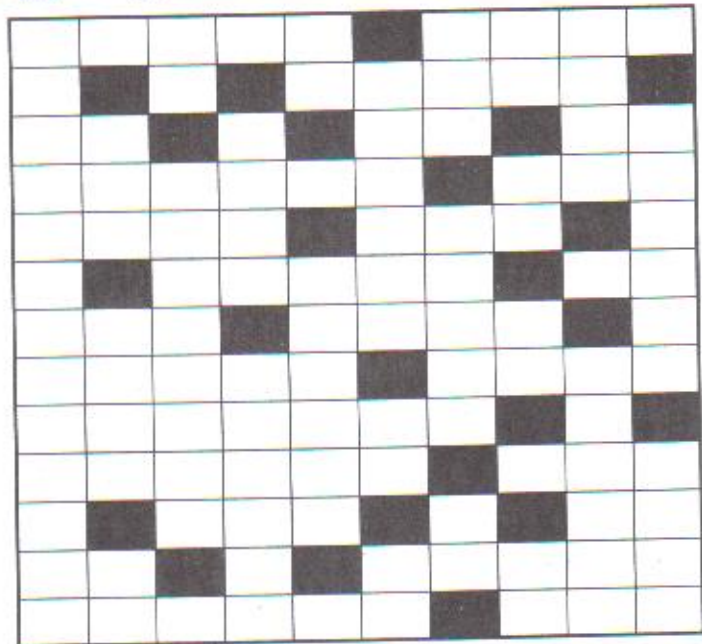
Az idei tanév

Nagyon örültünk, amikor lejárt a VII. osztály, és jött a vakáció. De sajnos elég hamar elérkezett a VIII.! És ez lesz még igazán nehéz! Már a tavaly voltak nehéz egységes dolgozatok, és idén is azok lesznek. Ennek van jó oldala is, hogy nem lesz év végén vizsgánk. Mindenki nagyon örül e hírek.

És annak is, hogy a nyáron változások történtek iskolánkban. Például padlócsere, új padok és székek, és persze a meszelés! A rossz oldala ennek a tanévnek, hogy hiányosságok vannak a tankönyveknél, vagy nagyon-nagyon rossz az állapotuk. Van olyan VIII.-os könyv is, hogy mindjárt nem tudunk olvasni (tanulni) belőle. Vagy nincs is amiből. Nem tudjuk, hogy miért. De ez nem a mi gondunk.

Mindenki várja, hogy gyorsan lejárjon ez a tanév, és elkerüljön más iskolába. Még nem tudjuk pontosan, hogy hová, de szerencsére addig gondolkodhatunk egy kicsit. Reméljük, mindenki jól választ, és oda megy, ahová akart. Utólag pedig ne bánjuk meg választásunk!

György Tünde, Mihály Zsanett,
Mihály Tünde - VIII. A

Időjósító rigmusok

Kemény tél lesz, meglátod,
Hord a güzü nagy halmot.

Bő szüretkor nagy a vigasság,
Hosszan tartó a házasság.

Ha a pele kigömbölyül,
Bizony hosszú télre készül.

Ha elbújtak a bogarak,
Őszi nap már nem sok maradt.

Foci-morzsák

Többen hallották a "kis pénz, kis foci, nagy pénz, nagy foci" kijelentést a régi magyar focicsapat teljesítményével kapcsolatosan. Nálunk kis pénzből van kis foci is meg nagy foci is. Az már más kérdés, hogy milyen szinten, milyen körülmények között, és milyen minőségű a bemutatott játék.

A mi esetünkben nem rögtön a foci minőségére kell gondolni. Hanem arra, hogy létezik egy nemrég alakult, kis eredményeket elért ifjúsági csapat, valamint egy közepesen teljesítő felnőtt együttes.

Míg a gyerekeknél az alkalmazkodás, a pályával, a labdával, az ellenfelekkel, a versenyszellemmel való megbarátkozás az elsődleges cél, addig a felnőtt csapatnál a középmezőnyben való megmaradás van kitűzve célul. Az eddigi elért eredményeik:

Ifjúságiak (junior C): 3 mérkőzésből 1 döntetlen és 2 vereség; felnőttek: 7 mérkőzés - 3 győzelem, 1 döntetlen és 4 vereség.

Még hátravan a gyerekesapatnak 3 mérkőzése: Udvarhelyel, Keresztúrral, Szentegyházával (általában szombaton 13 órától), a felnőtteknek pedig 3 bajnoki és 2 kupamérkőzés - ha az időjárás ezt megengedi.

Érdemes ellátogatni, megnézni, hogy mire képesek a gyerekek, az unokák már ilyen fiatal korban. De a felnőtt csapatra is ráfér a biztatás, hisz közülük is sokan még fiatal korosztályba valók, ugyanakkor sérülések, eltiltások is nehezítik az eredményeiket. Mindig is voltak, lesznek problémák, de a lényeg az, hogy vannak ezek a csapatok, van, aminek a dolgait rendezni, van valamilyen sportélet a faluban.

Egy kevés befektetéssel, sok szabad idő feláldozásával, jó támogatással és lelkes biztatókkal megfelelő eredményeket érhetnek el csapataink. Nem mellékes az sem, hogy egy más, pozitív közösségi szellem, felfogás, értékrend és életmód alakul ki ezekben a fiatalokban. Kell, hogy szokják a versenyszellemet, és meg kell tanulniuk értékelni, tisztelni és elfogadni az embertársaikat.

Györgylőrincz Ernő

Régi arcok sárgult fényképeken

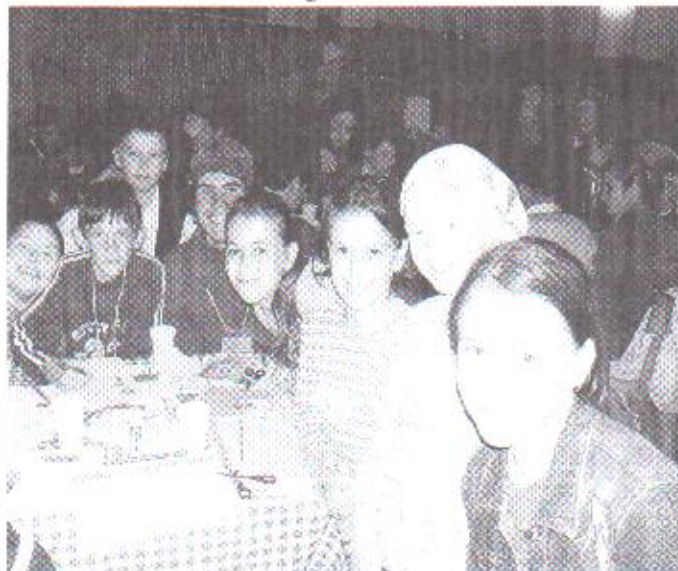
Mihály Ferenc Elek és családja Kérolysarkán.

Beküldte: dedunokája, Marton Sándor

" Ne fordulj el..."

folytatás az 1. oldalról

Lövétén ez volt az utolsó órangyal. Érezni fogjuk a hiányát. Én, mint teljesen kívülálló, úgymond önkéntes órangyal, szívesen látnám ennek folytatását. Lehetnének egymásnak a hétköznapi angyalai. Hisz mi másért, ha nem egymásért (is) vagyunk.

Mag Ottilia

Anyakönyvi hírek - 2007. szeptember

- Születések száma: 1
GYÖRGYLŐRINCZ ROLAND
- Házasságkötések száma: 1
SPATARU PETRE -
FORGÁCS MÓNIKA
- Öszinte részvétünket fejezzük ki a szeptemberben elhunyt lakosok hozzátartozóinak:
GYÖRGY LAJOS
MOLNÁR ROZÁLIA
MAG JULIANNA
FAZAKAS VILMOS
ANDRÁS TERÉZIA

LÖVÉTEI KIÁLTO

Megjelenik havonta

Kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTO EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga, főrdelés és szerkesztés: Mag István, korrekció: Lázár Emília

Munkatársak:

András Magdolna, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán, Miklós Emília, Molnár Julianna

Támogatók: Lövete Közhírtokossága, Lövete Község Helyi Tanácsa, Select Mettemplast kft.

A szerkesztőség elérhetősége: Lövete Községi Könyvtár tel.: 0266-220806, e-mail: loveteikialto@freemail.hu

Készült a ROTAPRINT nyomdájában.

Szentegyháza, József Artilla u. 3/b., tel.: 0266-247836